

عنوان مقاله:

نقش زبان و ادبیات فارسی در انتقال حکمت و معارف اسلامی به شبه قاره: مطالعه موردی؛ مولانا عبدالقادر بیدل عظیم آبادی موضوع: حکمت اسلامی و تعالی ادبیات و زبانشناسی

محل انتشار:

اولین همایش ملی علوم انسانی و حکمت اسلامی (سال: 1400)

تعداد صفحات اصل مقاله: 16

نویسندگان:

مسعود صدقی - گروه معارف اسلامی، واحد آبادان، دانشگاه آزاد اسلامی، آبادان، ایران

سعید عباسینیا - گروه معارف اسلامی، واحد آبادان، دانشگاه آزاد اسلامی، آبادان، ایران

خلاصه مقاله:

دیانت اسلام هم در سده های آغازین هجری توسط عوامل گوناگونی به شبه قاره عظیم هندوستان منتقل گشته است. سواى شمشیرجنگاوران مسلمان، از قاسم ثقفی تا محمود و مسعود غزنوی تا امیر تیمور گورکانی و ... زبان و ادبیات فارسی نقش مهمی در انتقال حکمت و معارف اسلامی به ساکنان شبه جزیره داشته است. امروزه بیش از دویست میلیون مسلمان در هندوستان زندگی میکنند و اگر جمعیت دویست میلیونی مسلمانان در پاکستان و صد پنجاه میلیونی بنگلادش را هم در زمره جمعیت مسلمانان شبه قاره محاسبه نماییم، شاید بیشترین تعداد مسلمانان جهان در شبه قاره باشد. گرچه فتح اسلام با شمشیر بوده است، اما بیگمان نشر این دیانت آسمانی را نمیتوان به شمشیر منتسب نمود، بلکه باید آن را در عوامل دیگری جستجو کرد. این مقاله ضمن بررسی نقش زبان و ادبیات فارسی در انتقال حکمت و معارف اسلامی به شبه قاره، به عنوان مطالعه موردی به زندگی، زمانه و آثار بیدل میپردازد. ابوالکلام مولانا عبدالقادر عظیم آبادی ۱۰۵۵ - ۱۱۳۳ هجری که در ایران به دهلوی مشهور است، شاعری هندی است که آثار پرشمار و فربه یی به زبان فارسی از وی در دسترس است. زبان بیدل هندی، زبان مادری وی ترکی بوده است و به تحقیق هرگز به ایران سفر نکرده است. اما سواى آثار منثور، بیش از نود هزار بیت شعر به زبان فارسی دارد که اکثراً و مشحون از حکمت و معارف اسلامی است و از نظر عرفان و تصوف، تالی مولاناست. بیدل گویی به قول حافظ، در زمره طوطیان هند است که از قند ادبیات فارسی که به بنگاله میرفته است، شکرشکن شده است.

کلمات کلیدی:

ادبیات فارسی، حکمت اسلامی، شبه قاره هند، بیدل

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1381589>

